

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 23.12.2008
KOM(2008) 895 lopullinen

2008/0262 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

**Alpeja koskevan yleissopimuksen soveltamisesta liikenteen alalla koskevan pöytäkirjan
tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta
(pöytäkirja liikenteestä)**

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. TAUSTA

Monet ympäristöongelmat ulottuvat valtioiden rajojen yli, ja ne voidaan ratkaista tehokkaasti ainoastaan kansainvälisen yhteistyön avulla. Tämän vuoksi Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määrätään, että yksi yhteisön ympäristöpolitiikan päätavoitteista on edistää kansainvälisiä toimenpiteitä, joilla puututaan alueellisiin ympäristöongelmiin.

Yksi yhteisön liikennepolitiikan tavoitteista on edistää kansainvälisiä toimenpiteitä, joilla puututaan alueellisiin ja Euroopan laajuisiin ongelmiin, jotka estävät kestävän liikenteen toteutumista ja aiheuttavat ympäristöriskejä. Liikennepoliittiset toimenpiteet ovat itse asiassa ratkaisevan tärkeitä talouskasvulle, väestön sosiaaliselle hyvinvoinnille ja ympäristölle.

Euroopan yhteisö allekirjoitti Alppien suojelua koskevan yleissopimuksen (Alpeja koskeva yleissopimus) Salzburgissa 7. marraskuuta 1991 ja ratifioi sen 26. helmikuuta 1996 neuvoston päätöksellä 96/191/EY¹. Alpeja koskeva yleissopimus tuli voimaan 4. huhtikuuta 1998. Muut sopimuspuolet ovat Italia, Itävalta, Liechtenstein, Monaco, Ranska, Saksa, Slovenia ja Sveitsi.

Alpeja koskevan yleissopimuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaan konkreettiset toimenpiteet näiden tavoitteiden saavuttamiseksi vahvistetaan eri pöytäkirjoissa. Ratifioituaan Alpeja koskevan yleissopimuksen Euroopan yhteisö sitoutui noudattamaan yleissopimuksesta johtuvia velvoitteita. Pöytäkirja liikenteestä hyväksyttiin Alpeja koskevan yleissopimuksen pysyvän komitean 16. kokouksessa, joka järjestettiin 24.–26. toukokuuta 2000.

2. YHTEISÖ JA PÖYTÄKIRJA LIIKENTEESTÄ

Pöytäkirja liikenteestä luo ennalta varautumisen ja ennalta ehkäisemisen periaatteeseen sekä aiheuttajaperiaatteeseen perustuvan kehyksen, jolla varmistetaan kestävä liikenne ja ympäristönsuojelu Alppien alueella kaikkien liikennemuotojen osalta Alpeja koskevan yleissopimuksen 2 artiklan mukaisesti. Alppien alue on ekologisesti erittäin herkkä, joten Euroopan yhteisön on kiinnitettävä siihen erityistä huomiota ja puututtava sen ongelmiin asianmukaisesti.

Liikennettä koskevan pöytäkirjan yleiset tavoitteet ovat seuraavat: 1) vähennetään Alppien sisäisen ja kauttakulkuliikenteen määrää ja vaaroja siirtämällä suuri osa liikenteestä – erityisesti tavaraliikenteestä – rautateille, mikä edellyttää erityisesti sitä, että luodaan asianmukainen infrastruktuuri ja tarjotaan markkinoiden periaatteiden mukaisia kannustimia, 2) varmistetaan Alppien sisäisen ja kauttakulkuliikenteen taloudellisten kustannusten kohtuullisuus tehostamalla liikennejärjestelmiä ja edistämällä liikennemuotoja, jotka säästävät ympäristöä ja luonnonvaroja mahdollisimman paljon, sekä 3) taataan tasapuoliset kilpailuedellytykset eri liikennemuodoille.

¹ EYVL L 61, 12.3.1996, s. 31.

Liikennettä koskevan pöytäkirjan määräykset ovat yhteisön yhteisen liikennepolitiikan mukaiset ja täysin linjassa komission vastikään hyväksymän ympäristöystävällisempää liikennettä koskevan lähestymistavan² kanssa.

Pöytäkirjan ovat allekirjoittaneet kaikki Alpeja koskevan yleissopimuksen sopimuspuolina olevat valtiot. Yhteisö teki 12. lokakuuta 2006 päätöksen liikennettä koskevan pöytäkirjan allekirjoittamisesta³. Itävalta, Liechtenstein, Saksa, Slovenia ja Ranska ovat jo ratifioineet pöytäkirjan, ja se on tullut näissä maissa voimaan. Italia, Monaco ja Sveitsi jatkavat ratifiointipyrkimyksiään. Koska tähän asiaan liittyy poikkeuksellisia olosuhteita ja koska pöytäkirjan allekirjoittamisesta on jo aikaa, myös Euroopan yhteisön olisi nyt ratifioitava pöytäkirja nopeasti.

Komissio katsoo, että ratifioimalla Alpeja koskevan yleissopimuksen soveltamisesta liikenteen alalla koskevan pöytäkirjan Euroopan yhteisö sekä täyttää kansainvälisestä oikeudesta johtuvat velvoitteensa että antaa kaikille asianosaisille tärkeän poliittisen signaalin siitä, että pöytäkirjan ratifioinnin olisi oltava ensisijainen asia.

Yhteisöllä on asiassa ylin toimivalta. Liikennettä koskevan pöytäkirjan oikeusperusta on EY:n perustamissopimuksen 71 artikla.

3. PÄÄTELMÄ

Alpeja koskeva yleissopimus ja erityisesti pöytäkirja liikenteestä ovat välineitä, jotka auttavat Euroopan yhteisöä saavuttamaan kestävästä liikennepolitiikan tavoitteensa laajalla ja erittäin herkällä rajatylittävällä vyöhykkeellä. Euroopan yhteisö on sitoutunut yleissopimuksen ja siihen liittyvien pöytäkirjojen tavoitteisiin. Liikennettä koskevan pöytäkirjan allekirjoittaminen oli selkeä osoitus tästä sitoumuksesta. Ratifioimalla pöytäkirjan Euroopan yhteisö korostaisi pyrkimyksiään edistää kestävästä kehitystä tällä merkittävällä vuoristoalueella.

² KOM(2008) 433 lopullinen.

³ Neuvoston päätös 2007/799/EY, EUVL L 323, 8.12.2007, s. 13.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

Alpeja koskevan yleissopimuksen soveltamisesta liikenteen alalla koskevan pöytäkirjan tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (pöytäkirja liikenteestä)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 71 artiklan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁴,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁵,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Alppien suojelua koskeva yleissopimus (Alpeja koskeva yleissopimus) tehtiin Euroopan yhteisön puolesta 26 päivänä helmikuuta 1996 neuvoston päätöksellä 96/191/EY⁶.
- (2) Neuvosto päätti Alppien suojelua koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanosta liikenteen alalla tehdyn pöytäkirjan (pöytäkirja liikenteestä) allekirjoittamisesta yhteisön puolesta 12 päivänä lokakuuta 2006 tekemällään päätöksellä 2007/799/EY⁷.
- (3) Pöytäkirja on tärkeä osa Alpeja koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanoa, ja Euroopan yhteisö on sitoutunut mainitun yleissopimuksen tavoitteisiin.
- (4) Rajatylittävät taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset ongelmat ovat erittäin herkälle Alppien alueelle edelleen suuri haaste, johon on vastattava.
- (5) Liikennettä koskevalla pöytäkirjalla luodaan kehys, joka perustuu ennalta varautumisen ja ennalta ehkäisemisen periaatteeseen sekä aiheuttamisperiaatteeseen ja jolla varmistetaan kestävä liikenne ja ympäristönsuojelu Alppien alueella kaikkien liikennemuotojen osalta Alpeja koskevan yleissopimuksen 2 artiklan mukaisesti.
- (6) Liikennettä koskevan pöytäkirjan määräykset ovat yhteisön yhteisen liikennepolitiikan mukaiset ja täysin linjassa komission vastikään hyväksymän ympäristöystävällisempää liikennettä koskevan lähestymistavan⁸ kanssa.

⁴ EUVL

⁵ EUVL

⁶ EYVL L 61, 12.3.1996, s. 31.

⁷ EUVL L 323, 8.12.2007, s. 13.

- (7) Liikennettä koskevan pöytäkirjan ratifiointi vahvistaisi rajatylittävää yhteistyötä EU:n ulkopuolella sijaitsevien Sveitsin, Liechtensteinin ja Monacon kanssa. Näin voitaisiin varmistaa, että Euroopan yhteisö ja alueelliset yhteistyökumppanit pyrkivät samoihin tavoitteisiin ja että tällaiset aloitteet kattavat Alppien koko alueen.
- (8) Sen vuoksi on aiheellista, että Euroopan yhteisö hyväksyy tämän pöytäkirjan,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan yhteisön puolesta pöytäkirja Alppeja koskevan yleissopimuksen soveltamisesta liikenteen alalla, joka allekirjoitettiin Luzernissa 31 päivänä lokakuuta 2000.

Pöytäkirjan teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Valtuutetaan neuvoston puheenjohtaja nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on oikeus tallettaa yhteisön puolesta hyväksymisasiakirja Itävallan tasavallan huostaan pöytäkirjan 24 artiklan mukaisesti.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

⁸ KOM(2008) 433 lopullinen.

**PÖYTÄKIRJA VUONNA 1991 TEHDYN
ALPEJA KOSKEVAN YLEISSOPIMUKSEN SOVELTAMISESTA
LIIKENTEEN ALALLA
PÖYTÄKIRJA LIIKENTEESTÄ**

Johdanto-osa

Saksan liittotasavalta,

Ranskan tasavalta,

Italian tasavalta,

Liechtensteinin ruhtinaskunta,

Monacon ruhtinaskunta,

Itävallan tasavalta,

Sveitsin valaliitto,

Slovenian tasavalta

ja

Euroopan yhteisö,

jotka

noudattavat 7 päivänä marraskuuta 1991 tehdystä Alppien suojelua koskevasta yleissopimuksesta (Alpeja koskeva yleissopimus) johtuvaa tehtäväänsä varmistaa alppialueen suojelua ja kestäväää kehitystä koskevat yleiset toimintalinjat,

noudattavat Alpeja koskevan yleissopimuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdasta johtuvia velvollisuuksiaan,

ovat tietoisia alppiseudun ekosysteemien ja maiseman erityisestä herkkyydestä, maantieteellisten olosuhteiden ja pinnanmuodostuksen vaarasta lisätä saastumista ja meluhaittoja sekä Alppien luonnonvarojen ja kulttuuriperinnön ainutlaatuisuudesta,

ovat tietoisia siitä, että ilman asianmukaisia toimenpiteitä liikenne ja sen aiheuttamat ympäristöhaitat kasvavat jatkuvasti markkinoiden lisääntyvän yhdentymisen, yhteiskunnallistaloudellisen kehityksen ja vapaa-ajanvietto toiminnan vuoksi,

ovat vakuuttuneita siitä, että paikallisen väestön on voitava määrittää omat sosiaaliset, kulttuuriset ja taloudelliset kehitystavoitteensa ja osallistua niiden toteuttamiseen nykyisissä institutionaalisissa puitteissa,

ovat tietoisia siitä, että liikenteen vaikutukset eivät ole ympäristöneutraaleja ja että sen aiheuttamat ympäristörasitteet lisäävät ekologisia, terveydellisiä ja turvallisuusriskejä, ja sen vuoksi on syytä vahvistaa yhteinen lähestymistapa,

ovat tietoisia siitä, että vaarallisten aineiden kuljetuksissa tarvitaan tehostettuja toimenpiteitä turvallisuuden takaamiseksi,

ovat tietoisia siitä, että olisi harjoitettava mahdollisimman kattavaa seuranta- ja tutkimusta, tiedotusta ja konsultointia, jotta voidaan selvittää liikenteen, terveyden, ympäristön ja talouskehityksen väliset yhteydet ja osoittaa, että on välttämätöntä vähentää ympäristöön kohdistuvaa rasitusta,

ovat tietoisia siitä, että kestävyys pohjautuva liikennepolitiikka on sekä alppialueella että sen ulkopuolella asuvan väestön etujen mukaista ja että se on myös välttämätöntä Alppialueen säilyttämiseksi asuin- ja talousalueena sekä luonnonympäristönä,

ovat tietoisia siitä, että liikenneinfrastruktuurien nykyistä kapasiteettia ei käytetä riittävästi ja että ympäristöystävällisempien liikennemuotojen (rautatie, sisävesiliikenne ja yhdistetyt kuljetusmuodot) merkitystä sekä eri liikennemuotojen valtioiden rajat ylittävää yhteensopivuutta ja -toimivuutta ei oteta riittävästi huomioon, ja näin ollen näitä liikennemuotoja on syytä kehittää vahvistamalla merkittävästi liikenneverkkoja Alpeilla ja niiden ulkopuolella,

ovat tietoisia siitä, että päätökset, jotka koskevat aluesuunnittelua ja talouspolitiikkaa Alpeilla ja sen ulkopuolella, ovat hyvin tärkeitä alppialueen liikenteen kehityksen kannalta,

haluavat edistää ratkaisevalla tavalla kestävä kehitys ja parantaa elämänlaatua ja rajoittaa sen vuoksi liikenteen kokonaismäärää, kehittää liikennepolitiikkaa ympäristöä säästävällä tavalla ja lisätä nykyisten liikennejärjestelmien tehokkuutta,

ovat vakuuttuneita siitä, että taloudelliset edut ja yhteiskunnalliset ja ekologiset vaatimukset olisi sovittava yhteen,

noudattavat sopimuspuolten ja Euroopan yhteisön välillä erityisesti liikenteen alalla tehtyjä kahdenvälisiä ja monenvälisiä yleissopimuksia,

ovat vakuuttuneita siitä, että tietyt ongelmat voidaan ratkaista vain rajatylittävällä tasolla ja että ne edellyttävät Alppien alueen valtioilta yhteisiä toimenpiteitä,

ovat sopineet seuraavaa:

1 luku

Yleiset määräykset

1 artikla

Tavoitteet

1. Sopimuspuolet sitoutuvat harjoittamaan kestävästä liikennepolitiikkaa, jolla
 - a) vähennetään Alppien sisäisen ja Alppien kauttakulkuliikenteen haitat ja riskit tasolle, joka on ihmisten, eläinten ja kasvien ja niiden elinympäristön kannalta hyväksyttävä, muun muassa siirtämällä yhä suurempi osa erityisesti rahtiliikenteestä rautateille erityisesti siten, että luodaan sopivia infrastruktuureja ja markkinoille soveltuvia kannustimia;
 - b) edistetään alppialueen väestön elinympäristön muodostavien asuin- ja talousalueiden kestävästä kehityksestä harjoittamalla liikennepolitiikkaa, joka kattaa kaikki liikennemuodot ja joka on yhdenmukaistettu eri sopimuspuolten kesken;
 - c) vähennetään ja mahdollisuuksien mukaan vältetään vaikutuksia, jotka voivat vaarantaa alppialueen aseman ja luonnonvarojen monimuotoisuuden – jonka merkitys ulottuu alppialueen rajojen yli – sekä sen kulttuuriperinnön ja aidon luontoympäristön säilymistä;
 - d) varmistetaan Alppien sisäisen ja Alppien kauttakulkuliikenteen taloudellisten kustannusten pysyminen kohtuullisina lisäämällä liikennejärjestelmien tehokkuutta ja edistämällä ympäristöä ja luonnonvarojen säästävämpiä liikennemuotoja;
 - e) varmistetaan tasapuoliset kilpailuedellytykset eri liikennemuotojen välillä.
2. Sopimuspuolet sitoutuvat kehittämään liikennealaa noudattamalla ennalta varautumisen ja ennalta ehkäisemisen periaatteita sekä aiheuttamisperiaatetta.

2 artikla

Määritelmät

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

'*Alppien kauttakulkuliikenteellä*' liikennettä, jossa lähtö- ja saapumispaikka sijaitsevat alppialueen ulkopuolella.

'*Alppien sisäisellä liikenteellä*' liikennettä, jossa lähtö- ja saapumispaikka sijaitsevat alppialueella (sisäinen liikenne), mukaan luettuna liikenne, jossa lähtö- tai saapumispaikka sijaitsee alppialueella.

'*Hyväksyttävillä haitoilla ja riskeillä*' haittoja ja riskejä, jotka määritellään ympäristön kestävyysarvioinneissa ja riskianalyysseissa. Tavoitteena on estää haittojen ja riskien lisääntyminen ja tarvittaessa vähentää niitä asianmukaisten toimenpiteiden avulla sellaisten uusien infrastruktuurihankkeiden tai nykyisten infrastruktuurien yhteydessä, joilla on huomattava vaikutus ympäristöön.

'*Ulkoisilla kustannuksilla*' kustannuksia, joista tavaran tai palvelun käyttäjä ei vastaa. Ne kattavat infrastruktuurien käytön sen ollessa maksutonta, saastumisen, melun sekä liikenteeseen liittyvät henkilö- tai omaisuusvahingot.

'*Uusilla suurhankkeilla, nykyisten liikenneinfrastruktuurien merkittäväillä muutos- tai laajennushankkeilla*' infrastruktuurihankkeita, joiden toteuttaminen edellyttää ympäristövaikutusten arviointia vaikutustenarviointitutkimuksiin sovellettavan kansallisen lainsäädännön tai voimassa olevien kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti.

'*Suuren kapasiteetin maanteillä*' moottoriteitä ja muita monikaistaisia, risteyksettömiä tai liikennevaikutuksiltaan vastaavia teitä.

'*Ympäristölaatuavoitteilla*' tavoitteita, jotka sisältävät kuvauksen tavoiteltavasta ympäristön laadusta ja joissa otetaan huomioon ekosysteemien vuorovaikutussuhteet. Niissä annetaan ajantasaistettavat laatuksiteerit, jotka koskevat suojeltavien kohteiden aineellisesti, tilallisesti ja ajallisesti määriteltyjä laatuja .

'*Ympäristölaatunormeilla*' konkreettisia normeja ympäristön laatuavoitteiden saavuttamista varten: niissä määritetään tiettyjen muuttujien osalta tavoitteet, mittausmenetelmät tai perusedellytykset.

'*Ympäristölaatuindikaattoreilla*' indikaattoreita, joiden avulla voidaan mitata tai arvioida ympäristövaikutusten nykytilaa ja laatia ennusteita niiden kehitymisestä.

'*Ennalta varautumisen periaatteella*' periaatetta, jonka mukaan toimenpiteitä, joilla pyritään välttämään, hallitsemaan tai vähentämään vakavia tai peruuttamattomia vaikutuksia terveyteen ja ympäristöön, ei pidä lykätä sillä perusteella, ettei tieteellisissä tutkimuksissa ole vielä kiistattomasti osoitettu syy-yhteyttä kyseisten aineiden ja niiden mahdollisesti terveydelle ja ympäristölle aiheuttamien haittojen välillä.

'*Aiheuttajaperiaatteella*' (sisältää myös vastuun epäsuorista vaikutuksista) periaatetta, jonka mukaan aiheuttajat maksavat kustannukset, jotka aiheutuvat saastumisen ennaltaehkäisystä,

hallinnasta ja vähentämisestä sekä ympäristön ennallistamisesta. Aiheuttajien on mahdollisuuksien mukaan vastattava kaikista liikenteen aiheuttamista terveys- ja ympäristövaikutuksista.

'Soveltuvuus selvityksellä' uusia suurhankkeita tai nykyisten liikenneinfrastruktuurien merkittäviä muutos- tai laajennushankkeita suunniteltaessa tehtävää kansallisen lainsäädännön mukaista selvitystä, joka koskee hankkeiden tarpeellisuutta liikennepolitiikan kannalta sekä niiden liikennettä koskevia, taloudellisia, ekologisia, yhteiskunnallisia ja kulttuurisia vaikutuksia.

3 artikla

Kestävä liikenne ja liikkuvuus

1. Jotta liikennettä voitaisiin kehittää kestävyyttä koskevien perusedellytysten mukaisesti, sopimuspuolet sitoutuvat yhteensovitettun ympäristö- ja liikennepolitiikan avulla rajoittamaan liikenteestä aiheutuvia haittoja ja riskejä ottamalla huomioon seuraavat seikat:

- a) ympäristön merkitys siten, että
 - aa) luonnonvarojen käyttöä vähennetään mahdollisuuksien mukaan tasolle, joka ei ylitä niiden luonnollista uusiutumiskykyä;
 - bb) haitallisten aineiden päästöjä vähennetään tasolle, joka ei vahingoita kyseisten ympäristön osa-alueiden kantokykyä;
 - cc) haitallisten aineiden varastoitumista ympäristöön rajoitetaan tasolle, jolla vältetään ekologisten rakenteiden ja aineiden luonnollisen kiertokulun vahingoittuminen;
- b) yhteiskunnan tarpeet siten, että
 - aa) mahdollistetaan tehokkaasti henkilöiden, työpaikkojen, tavaroiden ja palvelujen saatavuus siten, että säästetään ympäristöä, energiaa ja tilaa ja varmistetaan riittävät peruspalvelut;
 - bb) ihmisten terveyttä ei vaaranneta ja vähennetään ympäristökatastrofien riskejä sekä onnettomuuksien määrää ja vakavuutta;
- c) talouselämän tarpeiden merkitys siten, että
 - aa) lisätään liikennealan kannattavuutta ja sisällytetään ulkoiset kustannukset hintoihin;
 - bb) pyritään optimoimaan nykyisten infrastruktuurien käyttö;
 - cc) varmistetaan työllisyys talouden eri aloilla toimivissa kilpailukykyisissä yrityksissä;
- d) Alppien erityisestä pinnanmuodostuksesta johtuva tarve ottaa käyttöön tehostettuja toimenpiteitä meluhaittojen torjumiseksi

2. Sopimuspuolet sitoutuvat liikennealalla voimassa olevan kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön mukaisesti kehittämään kansallisia, alueellisia ja paikallisia tavoitteita, strategioita ja toimenpiteitä,

- a) joissa otetaan huomioon erilaiset ympäristöön, talouteen, yhteiskuntaan ja kulttuuriin liittyvät seikat ja erilaiset tarpeet;
- b) jotka mahdollistavat liikenteestä johtuvien ympäristöhaittojen rajoittamisen yhdistelmällä taloudellisia välineitä ja alue- ja liikennesuunnittelua koskevia toimenpiteitä.

4 artikla

Tavoitteiden huomioon ottaminen muiden alojen politiikassa

1. Sopimuspuolet sitoutuvat ottamaan huomioon tämän pöytäkirjan tavoitteet myös muiden alojen politiikassa.
2. Sopimuspuolet sitoutuvat ennakoimaan ja arvioimaan muiden politiikkojen, strategioiden ja periaatteiden vaikutuksia liikennealaan.

5 artikla

Paikallis- ja alueviranomaisten osallistuminen

1. Sopimuspuolet edistävät kansainvälistä yhteistyötä toimivaltaisten elinten välillä, jotta löydetään parhaat rajatylittävät ja yhteensovitettut ratkaisut.
2. Jokainen sopimuspuoli määrittelee omissa institutionaalisissa puitteissaan tason, jolla elinten, joita asia suoraan koskee, ja paikallis- tai alueviranomaisten välinen koordinointi ja yhteistyö voidaan parhaiten toteuttaa, jotta voidaan edistää yhteisvastuullisuutta erityisesti yhteisvaikutusten hyödyntämiseksi ja kehittämiseksi liikennepolitiikan toteuttamisessa ja siitä johtuvien toimenpiteiden toteuttamisessa.
3. Paikallis- ja alueviranomaiset, joita asia suoraan koskee, osallistuvat tämän politiikan ja näiden toimenpiteiden eri valmistelu- ja toteutusvaiheisiin toimivaltansa mukaisesti ja nykyisissä institutionaalisissa puitteissa.

6 artikla

Tehostetut kansalliset säännökset

Alppialueen ekologisesti herkän luonnon suojelemiseksi sopimuspuolet voivat toteuttaa tehostettuja toimenpiteitä erityistilanteissa, jotka liittyvät erityisesti luontoalueisiin, terveyteen, turvallisuuteen tai ympäristönsuojeluun, sanotun kuitenkin rajoittamatta voimassa olevien kansainvälisten yleissopimusten soveltamista.

II Luku

Erityistoimenpiteet

A) Strategiat, periaatteet, hankkeet

7 artikla

Liikennepolitiikan yleisstrategia

1. Kestävyyden edistämiseksi sopimuspuolet sitoutuvat harjoittamaan yhteensovitetuissa rajatylittävissä liikenneverkoissa järkevää ja luotettavaa liikennepolitiikkaa, jolla
 - a) varmistetaan hyvä koordinointi eri liikennemuotojen ja -välineiden välillä ja suositaan liikennemuotojen yhdistämistä;
 - b) optimoidaan alppialueen nykyisten liikennejärjestelmien ja -infrastruktuurien käyttö mm. telematiikan avulla, kohdistamalla ulkoiset ja infrastruktuurikustannukset aiheuttajiin haittojen perusteella eriytettyinä.
 - c) suositaan rakenteellisin toimenpitein ja aluesuunnittelun avulla henkilö- ja tavaraliikenteen siirtymistä niihin liikennemuotoihin, jotka kulloinkin ovat ympäristön kannalta järkevimpiä, ja intermodaalisiin liikennejärjestelmiin;
 - d) käytetään hyväksi mahdollisuuksia vähentää liikenteen kokonaismäärää.
2. Sopimuspuolet sitoutuvat toteuttamaan mahdollisimman tehokkaasti toimenpiteet, jotka ovat tarpeen
 - a) liikenneväylien suojaamiseksi luonnosta aiheutuvilta vaaroilta;
 - b) ihmisten ja ympäristön suojelemiseksi alueilla, joihin liikenteen haittavaikutukset erityisesti kohdistuvat;
 - c) kaikkien liikennemuotojen haitallisten aineiden päästöjen ja meluhaittojen vähentämiseksi asteittain, muun muassa hyödyntämällä parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa;
 - d) liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

8 artikla

Hankearviointi ja hallitustenvälinen konsultointi

1. Uusien suurhankkeiden ja nykyisten liikenneinfrastruktuurien merkittävien muutosten tai laajennushankkeiden yhteydessä sopimuspuolet sitoutuvat toteuttamaan soveltuvuus selvityksiä, ympäristövaikutusarviointeja ja riskianalyysejä sekä ottamaan niiden tulokset huomioon tämän pöytäkirjan tavoitteiden mukaisesti.
2. Alppien liikenneinfrastruktuurien suunnittelu on toteutettava koordinoitusti ja yhteisymmärryksessä. Toteuttaessaan hankkeita, joilla on merkittäviä rajatylittäviä vaikutuksia, sopimuspuolet sitoutuvat neuvottelemaan toisten sopimuspuolten kanssa, joita asia koskee, viimeistään selvitysten tekemisen jälkeen. Nämä määräykset eivät vaikuta kunkin sopimuspuolen oikeuteen rakentaa liikenneinfrastruktuureja, joista on päätetty kansallisen oikeuden mukaisesti tämän pöytäkirjan tekemisen ajankohtana tai joiden tarpeellisuus on vahvistettu lain mukaisesti.
3. Sopimuspuolet tukevat liikennepolitiikan tehostettua huomioon ottamista yritysten ympäristöasioiden hallintajärjestelmässä.

B) Tekniset toimenpiteet

9 artikla

Julkinen liikenne

Jotta voidaan ylläpitää ja parantaa kestäväällä tavalla alppialueen talous- ja asutusrakennetta sekä alueen merkitystä virkistys- ja vapaa-ajan toiminnan kannalta, sopimuspuolet sitoutuvat edistämään käyttäjä- ja ympäristöystävällisempien julkisen liikenteen järjestelmien luomista ja kehittämistä.

10 artikla

Rautatieliikenne ja sisävesiliikenne

1. Jotta hyödynnettäisiin paremmin rautateiden erityistä soveltuvuutta kaukoliikenteen tarpeisiin ja käytettäisiin rautatieverkkoa Alppialueen matkailun ja talouden edistämiseksi, sopimuspuolet edistävät toimivaltuuksiensa mukaisesti
 - a) rautatieinfrastruktuurin parantamista rakentamalla ja kehittämällä Alppien kautta kulkevia raideliikenteen pääväyliä, mukaan luettuina liittymäradat ja asianmukaiset terminaalit;
 - b) rautateiden liikkeenhoidollista tehostamista ja uudenaikaistamista etenkin rajatylittävän liikenteen osalta;
 - c) toimenpiteitä, joilla pyritään siirtämään erityisesti rahtikaukoliikenne rautateille ja yhdenmukaistamaan liikenneinfrastruktuurien käytöstä perittäviä hintoja;
 - d) intermodaalisia liikennejärjestelmiä sekä rautateiden kehittämistä;
 - e) rautateiden tehostettua käyttöä ja käyttäjäystävällisten synergioiden luomista matkustajakaukoliikenteen, alueellisen liikenteen ja paikallisliikenteen välillä.
2. Osapuolet tukevat tehostettuja pyrkimyksiä lisätä sisävesiliikenteen kuljetuskapasiteetin käyttöä maanteiden rahtiliikenteen määrän vähentämiseksi.

11 artikla

Tieliikenne

1. Sopimuspuolet pidättäytyvät rakentamasta uusia suuren kapasiteetin maanteitä Alppien kauttakulkuliikenteelle.
2. Alppialueen sisäisen liikenteen käyttöön voidaan toteuttaa suuren kapasiteetin maanteiden rakennushankkeita ainoastaan, jos
 - a) Alpeja koskevan sopimuksen 2 artiklan 2 kohdan j alakohdassa vahvistetut tavoitteet voidaan saavuttaa asianmukaisten ennaltavaraantumis- ja kompensatiotoimenpiteiden avulla, jotka perustuvat ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksiin;
 - b) liikenteen kapasiteettitarpeita ei voida täyttää tehostamalla tie- ja rautatieliikenteen olemassa olevan kapasiteetin käyttöä, laajentamalla tai rakentamalla rautatieliikenteen tai sisävesiliikenteen infrastruktuureja, kehittämällä yhdistettyjä kuljetuksia eikä muiden liikenteen organisointiin liittyvien toimenpiteiden avulla;
 - c) soveltuvuusselvityksen tulosten mukaan hanke on taloudellisesti kannattava, riskit ovat hallittavissa ja ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset ovat myönteisiä;

- d) aluesuunnittelun suunnitelmat ja/tai ohjelmat ja kestävä kehitys on otettu huomioon.
3. Koska alppialueen maantieteellisten olosuhteiden ja asutusrakenteen vuoksi julkiset liikennevälineet eivät aina pysty takaamaan riittäviä liikennepalveluja, sopimuspuolet ovat tietoisia siitä, että kyseisillä etäisillä alueilla on tarpeen rakentaa ja ylläpitää riittäviä liikenneinfrastruktuureja tehokkaan yksityisliikenteen mahdollistamiseksi.

12 artikla

Lentoliikenne

1. Sopimuspuolet sitoutuvat vähentämään lentoliikenteen ympäristöhaittoja ja lentokoneiden aiheuttamaa melua niin paljon kuin mahdollista siirtämättä näitä ongelmia muille alueille. Tämän pöytäkirjan tavoitteiden mukaisesti sopimuspuolet pyrkivät rajoittamaan ilmapudotuksia lentokenttien ulkopuolella tai tarvittaessa kieltämään ne. Villieläinten suojelemiseksi sopimuspuolet toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä rajoittaakseen moottoroimatonta vapaa-ajan ilmailua ajallisesti ja paikallisesti.
2. Sopimuspuolet sitoutuvat parantamaan Alppien lähialueiden ja eri puolilla alppialuetta sijaitsevien lentokenttien välisiä julkisia liikennejärjestelmiä, jotta voidaan vastata paremmin kuljetuskysyntään lisäämättä ympäristön kuormitusta. Sopimuspuolet rajoittavat mahdollisuuksien mukaan uusien lentokenttien rakentamista ja nykyisten lentokenttien merkittävää laajentamista alppialueella.

13 artikla

Matkailuinfrastruktuurit

1. Sopimuspuolet sitoutuvat arvioimaan tämän pöytäkirjan tavoitteiden mukaisesti uusien matkailuinfrastruktuurien vaikutuksia liikenteeseen ja toteuttamaan tarvittaessa varautumis- tai kompensatiotoimenpiteitä tämän pöytäkirjan tai muiden pöytäkirjojen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällöin etusija on annettava julkiselle liikenteelle.
2. Sopimuspuolet tukevat vähän liikennöityjen tai liikennöimättömien alueiden perustamista ja säilyttämistä, autottomien matkailualueiden luomista ja toimenpiteitä, joilla edistetään matkailijoiden autotonta matkustamista ja autotonta oleskelua.

14 artikla

Todelliset kustannukset

Jotta voitaisiin edistää liikenteenhallintaa ottamalla paremmin huomioon eri liikennemuotojen todelliset kustannukset, osapuolet sopivat soveltavansa aiheuttajaperiaatetta ja edistävänsä sellaisen laskentajärjestelmän kehittämistä ja käyttöä, jolla voidaan määrittää infrastruktuurikustannukset ja ulkoiset kustannukset. Tavoitteena on ottaa vähitellen käyttöön erityisiä liikenteen hinnoittelujärjestelmiä, joiden avulla voidaan kattaa tasapuolisesti todelliset kustannukset ja jotka

- a) kannustavat käyttämään ympäristöystävällisimpiä liikennemuotoja ja -välineitä;

- b) johtavat liikenneinfrastruktuurien tasapainoisempaan käyttöön;
- c) kannustavat vähentämään ekologisia ja yhteiskunnallis-taloudellisia kustannuksia liikenteeseen vaikuttavien rakenteellisten ja aluesuunnittelutoimenpiteiden avulla.

C) Seuranta ja valvonta

15 artikla

Liikenneinfrastruktuurien tarjonta ja käyttö

1. Sopimuspuolet sitoutuvat pitämään kirjaa edistyksistä, jota saavutetaan suuren kapasiteetin liikenneinfrastruktuurien ja liikennejärjestelmien kehittämisessä, käytössä ja parantamisessa sekä ympäristöhaittojen vähentämisessä, ja päivittämään tiedot säännöllisesti. Sopimuspuolet käyttävät tähän tarkoitukseen yhtenäistä esitystapaa ja viiteasiakirjaa.
2. Edellä mainitun asiakirjan perusteella sopimuspuolet tutkivat, missä määrin täytäntöönpanotoimenpiteet ovat edistäneet Alpeja koskevan yleissopimuksen ja erityisesti tämän pöytäkirjan tavoitteiden saavuttamista ja kehittämistä.

16 artikla

Ympäristölaatuavoitteet, -standardit ja -indikaattorit

1. Sopimuspuolet määrittävät ja toteuttavat ympäristölaatuavoitteita kestävien liikennejärjestelyjen toteuttamiseksi.
2. Ne ovat yhtä mieltä siitä, että on tarpeen asettaa standardeja ja indikaattoreita, jotka soveltuvat alppialueen erityisolosuhteisiin.
3. Näitä standardeja ja indikaattoreita soveltamalla pyritään mittaamaan liikenteen ympäristölle ja terveydelle aiheuttamien haittojen kehitystä.

III Luku

Koordinointi, tutkimus, koulutus ja tiedotus

17 artikla

Koordinointi ja tiedotus

Sopimuspuolet sopivat järjestävänsä tarvittaessa tapaamisia, jotta voidaan

- a) arvioida tämän pöytäkirjan mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia;
- b) neuvotella ennen sellaisten merkittävien liikennepoliittisten päätösten tekemistä, joilla on vaikutuksia muihin sopimuspuoliin;
- c) edistää tämän pöytäkirjan täytäntöönpanoa koskevaa tietojenvaihtoa ja käyttää tässä ensisijaisesti nykyisiä tiedotusjärjestelmiä;

- d) päästä yhteisymmärrykseen ennen liikennealaa koskevia merkittäviä päätöksiä, erityisesti niiden sisällyttämiseksi yhteensovitettuun, rajatylittävään aluesuunnittelupolitiikkaan.

18 artikla

Tutkimus ja seuranta

1. Sopimuspuolet edistävät ja yhdenmukaistavat tiiviissä yhteistyössä tutkimusta ja järjestelmällistä seurantaan, jotka koskevat liikenteen ja alppialueen ympäristön vuorovaikutusta ja erityisesti ympäristöystävällisten liikennejärjestelmien taloudellista tehokkuutta lisäävän teknologian kehitystä.
2. Yhteisen tutkimus- ja seurantatoiminnan tulokset on otettava asianmukaisesti huomioon tarkasteltaessa tämän pöytäkirjan täytäntöönpanoa, erityisesti sellaisten menetelmien ja kriteerien laatimiseksi, joiden avulla voidaan määritellä liikenteen kestävä kehitys.
3. Sopimuspuolet huolehtivat siitä, että tutkimustoiminnasta ja järjestelmällisestä seurannasta kansallisella tasolla saadut tulokset yhdistetään yhteiseen jatkuvan seurannan ja tiedotuksen järjestelmään ja että ne annetaan yleiseen käyttöön nykyisissä institutionaalisissa puitteissa.
4. Sopimuspuolet tukevat käytäntöön suunnattuja pilottihankkeita kestävän liikenteen periaatteiden ja teknologian käyttöön ottamiseksi.
5. Sopimuspuolet edistävät tutkimuksia, joilla selvitetään eri liikennemuodot kattavan strategisen ympäristöarvioinnin menetelmien soveltuvuutta.

19 artikla

Koulutus ja tiedotus yleisölle

Sopimuspuolet edistävät perus- ja täydennyskoulutusta sekä tämän pöytäkirjan tavoitteita, toimenpiteitä ja täytäntöönpanoa koskevaa tiedotusta yleisölle.

IV Luku

Valvonta ja arviointi

20 artikla

Täytäntöönpano

Sopimuspuolet sitoutuvat varmistamaan tämän pöytäkirjan täytäntöönpanon toteuttamalla asianmukaisia toimenpiteitä nykyisissä institutionaalisissa puitteissa.

21 artikla

Velvollisuuksien noudattamisen valvonta

1. Sopimuspuolet raportoivat säännöllisesti pysyvälle komitealle tämän pöytäkirjan nojalla toteutetuista toimenpiteistä. Raporteissa on selvitettävä myös toteutettujen toimenpiteiden tehokkuutta. Sopimuspuolten välisessä konferenssissa määritetään, kuinka usein raportit laaditaan.
2. Pysyvä komitea tarkastelee raporteja, jotta voidaan varmistua, että sopimuspuolet ovat täyttäneet tästä pöytäkirjasta johtuvat velvollisuutensa. Pysyvä komitea voi myös pyytää asianomaisilta sopimuspuoilta täydentäviä tietoja tai käyttää muita tietolähteitä.
3. Pysyvä komitea laatii sopimuspuolten väliselle konferenssille raportin siitä, kuinka sopimuspuolet ovat noudattaneet tästä pöytäkirjasta johtuvia velvollisuuksiaan.
4. Sopimuspuolten välinen konferenssi ottaa tämän raportin huomioon. Jos se toteaa, että velvollisuuksia on laiminlyöty, se voi antaa suosituksia.

22 artikla

Määräysten toimivuuden arviointi

1. Sopimuspuolet tarkastelevat ja arvioivat säännöllisesti tämän pöytäkirjan määräysten toimivuutta. Ne voivat tehdä tähän pöytäkirjaan asianmukaisia muutoksia, jos se on tarpeen tavoitteiden toteuttamiseksi.
2. Paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat tähän arviointiin nykyisissä institutionaalisissa puitteissa. Myös tällä alalla toimivia valtioista riippumattomia järjestöjä voidaan kuulla.

V Luku

Loppumääräykset

23 artikla

Alpeja koskevan yleissopimuksen ja pöytäkirjan välinen suhde

1. Tämä pöytäkirja on Alpeja koskevan yleissopimuksen 2 artiklassa ja muissa asian kannalta merkityksellisissä yleissopimuksen artikloissa tarkoitettu yleissopimuksen pöytäkirja.
2. Tämän pöytäkirjan sopimuspuolia voivat olla vain Alpeja koskevan yleissopimuksen sopimuspuolet. Irtisanoutuminen Alpeja koskevasta yleissopimuksesta merkitsee myös irtisanoutumista tästä pöytäkirjasta.
3. Kun sopimuspuolten välinen konferenssi tekee päätöksiä tähän pöytäkirjaan liittyvistä kysymyksistä, vain tämän pöytäkirjan sopimuspuolet voivat osallistua äänestykseen.

24 artikla

Allekirjoittaminen ja ratifiointi

1. Tämä pöytäkirja on avoinna Alpeja koskevan yleissopimuksen allekirjoittajavaltioiden ja Euroopan yhteisön allekirjoitettavaksi 31 päivänä lokakuuta 2000 sekä 6 päivästä marraskuuta 2000 alkaen tallettajavaltiossa Itävallan tasavallassa.
2. Tämä pöytäkirja tulee voimaan niiden sopimuspuolten osalta, jotka ovat ilmaisseet suostumuksensa siihen, että tämä pöytäkirja sitoo niitä, kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kolme valtiota on tallettanut ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjan.
3. Sellaisten osapuolten osalta, jotka ilmaisevat myöhemmin suostumuksensa siihen, että tämä pöytäkirja sitoo niitä, pöytäkirja tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjan tallettamisesta. Sen jälkeen kun pöytäkirjaan tehty muutos tulee voimaan, kyseisen pöytäkirjan uusista sopimuspuolista tulee sopimuspuolia pöytäkirjaan sellaisena kuin se on muutettuna.

25 artikla

Ilmoitukset

Tallettaja ilmoittaa jokaiselle johdanto-osassa mainitulle valtiolle ja Euroopan yhteisölle tämän pöytäkirjan

- a) allekirjoittamisesta,
- b) ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjan tallettamisesta,
- c) voimaantulopäivämäärästä,

- d) sopimuspuolen tai allekirjoittajan esittämästä ilmoituksesta,
- e) sopimuspuolen esittämästä irtisanomisilmoituksesta ja sen voimaantulopäivästä.

Tämän vakuudeksi asianmukaisesti valtuutetut allekirjoittaneet ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Luzernissa 31 päivänä lokakuuta 2000 yhtenä saksan-, ranskan-, italian- ja sloveniankielisenä asiakirjana, jonka neljä tekstiä ovat yhtä todistusvoimaisia ja joka talletetaan Itävallan tasavallan valtionarkistoon. Tallettaja lähettää oikeaksi todistetun jäljennöksen kaikille allekirjoittaneille osapuolille.

Saksan liittotasavallan puolesta

Ranskan tasavallan puolesta

Italian tasavallan puolesta

Liechtensteinin ruhtinaskunnan puolesta

Monacon ruhtinaskunnan puolesta

Itävallan tasavallan puolesta

Sveitsin valaliiton puolesta

Slovenian tasavallan puolesta

Euroopan yhteisön puolesta